

Temyiz Kurulu Kararları

Kamu İdaresi Türü	Yüksek Öğretim Kurumları	
Yılı	2011	
Dairesi	2	
Dosya No	38595	
Tutanak No	42683	
Tutanak Tarihi	1.2.2017	
Kararın Konusu	Personel Mevzuatı ile İlgili Kararlar	İlgili Daire Kararı için tıklayın

İkinci öğretim ek ders ödemelerinin hatalı yapılması;

49 sayılı İlamın 33. maddesiyle; ... Fakültesinde ikinci öğretim derslerinin bir kısmının saat 17.00'den önce yapılmış olmasına rağmen, 17.00'den sonra yapılmış gibi değerlendirilerek öğretim üyelerine, gündüz yapılacak ikinci öğretim dersi için en fazla normal ders ücretinin iki katına kadar ödeme yapılması gerekirken, üç kat üzerinden ödeme yapıldığı gerekçesiyle ... TL'nin tazminine ilişkin hüküm tesis edilmiştir.

Sorumlular, ortaklaşa gönderdikleri temyiz dilekçesinde özetle; ... Fakültesinin, 57 Profesör, 33 Doçent, 56 Yardımcı Doçent ve çeşitli kademede 52 öğretim elemanı ile yaklaşık 9.500 öğrencisine hizmet veren bir eğitim kurumu olduğunu, Fakültenin, sahip olduğu öğretim üyesi potansiyeli ile sadece ...'da bulunan diğer üniversitelere değil, ülkemizdeki diğer üniversitelere de en çok öğretim üyesi desteği veren fakülte olmanın haklı gururunu yıllardan beri yaşamakta olduğunu, bu boyutları ile öncü nitelik gösteren Fakültenin, bugün 7 birinci ve 6 ikinci öğretim olmak üzere eğitim vermeye devam etmekte olduğunu, öğrenci sayısının çok oluşu ve zorunlu derslerin çakışması, master ve doktora derslerinin saat 17:00 den sonra yapılması dolayısıyla bazı birinci öğretim derslerinin akşam saatlerinde, bunun yanında ikinci öğretimde ait bazı derslerin de gündüz saatlerinde yapılmakta olduğunu, ayrıca ders programında saat 17:00'den önce yapılmış gibi gözükten derslerin bir kısmının (bazı master ve doktora derslerinin) öğretim üyesinin odasında yapılması nedeniyle buradan boşalan dersliklerde saat 17:00 den sonra yapıldığını, buradaki temel hareket noktasının; mekân kıtlığı ve öğrencilerin derslerinin çakışması dolayısıyla dönem kaybına uğramalarının önüne geçilmesi, öğrencilerin eğitim ve öğretimlerinin engellenmesi olması nedeniyle oluşacak kamu zararının önlenildiğini, 3843 sayılı Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim Yapılması Hakkındaki Kanunun Tanımlar başlıklı 3 üncü maddesinin "b" bendinde; "İkinci Öğretim: Yükseköğretim kurumlarında normal örgün öğretimin bitimini takiben yapılan örgün öğretimi ifade eder." denilmekte olduğunu, bu haliyle düşünüldüğünde gündüz saatlerinde verilen bir eğitimin ikinci öğretim olarak kabul edilmemesi gerektiğini, oysaki 3843 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinde; normal örgün öğretimde zorunlu ders yükünü doldurmuş olan öğretim elemanlarına ikinci öğretimde verdikleri ders için Bakanlar Kurulu kararıyla belirlenecek olan ek ders ücretinin ödeneceğinin ifade edilmekte olduğunu, 08.06.1994 tarih ve 21954 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Bakanlar Kurulu Kararında ise ikinci öğretimde görev alan, normal örgün öğretimde zorunlu ders yükünü doldurmuş olan öğretim elemanlarına ikinci öğretimde verdikleri her ders için verilecek ücretlerin birer katı fazlasıyla ödeneceğinin belirtildiğini; dolayısıyla, zorunlu ders yükünün tamamlanması şartıyla ikinci öğretime ait olan derslerin gündüz yapılmasında da iki kat ücret ödeneceği ifade edilerek burada önemli olan hususun; dersin verildiği saatten ziyade ilgili dersin ikinci öğretim programına ait bir ders olması ile ilgili olduğunu, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun 11 inci maddesinde ise programları uyarınca normal çalışma günlerinde çalışma saatinin bitiminden ve saat 17:00 den sonra başlayan gece öğretiminde ek ders ücretlerinin % 60 zamlı ödeneceğinin belirtildiğini, bu maddedeki "çalışma saati bitiminden ve saat 17:00 den sonra başlayan" eğitimin gece eğitimi yani ikinci öğretim olduğunun anlaşılmasında olduğunu, 3843 sayılı Kanunda normal örgün eğitimin bitimini takiben yapılan eğitimin ikinci öğretim olduğu, ancak zorunlu ders yükünün doldurulması halinde ikinci öğretime ait derslerin gündüz verilmesinin de ikinci öğretim gibi kabul edileceğinin ifade edilmekte olduğunu, 2914 sayılı Kanununun 11 inci maddesinin son paragrafında belirtilen çalışma saati bitiminden sonra başlayan öğretim de 3843 sayılı Kanuna göre ikinci öğretimi ifade ettiğinden % 60 zamlı ödenmesinde hukuka aykırılık olmadığı düşünülüyor, çünkü 2914 sayılı Kanunun yürürlük tarihinin (01.01.1984'ün), 3843 sayılı Kanunun yürürlük tarihinden (27.11.1992'den) önce olduğunu; dolayısıyla, 2914 sayılı Kanunda belirtilen "çalışma saati bitiminden ve saat 17:00 den sonra başlayan eğitimin 3843 sayılı Kanunda ifade edilen ikinci öğretim olduğunu, kanun koyucu tarafından sonradan yürürlüğe konulan 3843 sayılı Kanunda zorunlu ders yükünü doldurmak şartıyla ikinci öğretime ait bir dersin hangi saatlerde verildiğine bakılmaksızın ikinci öğretim gibi

değerlendirileceğinin anlaşılmasında olduğu, 2914 sayılı Kanundan sonra yürürlüğe konulan 3843 sayılı Kanunda kanun koyucu bu yönde irade beyan ettiğinden mekânın yetersiz oluşu gibi zorunlu şartlar nedeniyle öğrencilerin dönem kaybına uğramalarını engellemek amacıyla, iyi niyetle bir kısmı gündüz yapılan ancak ikinci öğretime ait olan dersler için ikinci öğretime ilişkin ödemelerin yapılmasının hakkaniyete daha uygun olduğunu belirterek tazmin hükmünün kaldırılmasını istemişlerdir.

Başsavcılık karşılamaında özetle; dilekçede; bazı öğretim üyelerine yapılan ödemelerin mevzuatına uygun olduğu, bahse konu ödemelerden yararlananların akşam saat 17.00'den sonra sınav yaptıklarının kabulünün gerektiği; dolayısıyla, tazmin hükmünün kaldırılmasına karar verilmesinin talep edildiği ifade edildikten sonra, ortaya konulanların Daire kararının gerekçelerini karşılamaktan uzak olduğu; bu itibarla, verilen tazmin hükmünün tasdikine karar verilmesinin uygun olacağı mütalaa edilmiştir.

Dosyada mevcut belgelerin okunup incelenmesinden sonra gereği görüldü:

Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim Yapılması, 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanunun 'Tanımlar' başlıklı 3 üncü maddesinde:

"Bu Kanunda geçen;

a) İkili Öğretim: Yükseköğretim kurumlarında önlisans, lisans ve lisansüstü düzeyde yapılan normal örgün öğretim ve ikinci örgün öğretimi,

b) İkinci Öğretim: Yükseköğretim kurumlarında normal örgün öğretimin bitimini takiben yapılan örgün öğretimi,

...

e) Ders Ücreti: İkinci öğretimde öğretim elemanlarına her ders için ödenecek ücreti,

...

İfade eder." denilmiş, aynı Kanunun 'Ders Ücreti' başlıklı 10 uncu maddesinde ise:

"Normal örgün öğretimde zorunlu ders yükünü doldurmuş olan öğretim elemanlarına ikinci öğretimde verdikleri her ders için; dolduramamış olan öğretim elemanlarına bu yükün doldurulmasından sonra verdikleri her ders için, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun 11 inci maddesinde öngörülen hükümler çerçevesinde ek ders ücreti ile ara sınav, yarıyıl ve yıl sonu sınavları için ödenecek ücretlerin üç katını aşmayacak şekilde ikinci öğretim programları esas alınarak, Yükseköğretim Kurulunun görüşü, Millî Eğitim Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca belirlenecek ders ücreti ödenir."

Hükmüne yer verilmiştir.

3843 sayılı Kanunun sözü edilen bu hükmüne dayanılarak yürürlüğe konulan 94/5593 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki 31/03/1994 tarihli ve 94/5593 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan "Yükseköğretim Kurumlarında Yapılacak İkinci Öğretimde Görev Alacak Öğretim Elemanlarına Ödenecek Ders Ücretleri ile Görevli Akademik Yöneticiler ve Öğretim Elemanları ile İdari Personele Ödenecek Fazla Çalışma Ücretlerine İlişkin Kararın 1 inci maddesinde:

"İkinci öğretimde görev alan, normal örgün öğretimde zorunlu ders yükünü doldurmuş olan öğretim elemanlarına ikinci öğretimde verdikleri her ders için, dolduramamış olan öğretim elemanlarına bu yükün doldurulmasından sonra vermiş oldukları her ders için, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu'nun 11 inci maddesinde öngörülen hükümler çerçevesinde ek ders ücreti ile yarı yıl ve yıl sonu sınavları için verilecek ücretler birer katı fazlasıyla ödenir."

Denilerek ikinci öğretimde görev alan öğretim elemanlarına yapılan ek ders ödemesi hususu açıklığa kavuşturulmuştur.

Diğer taraftan, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun 11 inci maddesinde:

"Müfredat programları uyarınca normal çalışma günlerinde çalışma saatinin bitiminden ve saat 17.00'den sonra başlayan gece öğretimi ile hafta tatili, yarı yıl veya yaz tatillerinde yapılan öğretimde yukarıdaki şekilde hesaplanan ek ders ücretleri % 60 zamlı ödenir. Yaz ve yarı yıl tatillerinde yapılan öğretim için verilecek ek ders ücretinin hesabında ders yükü dikkate alınmaz.

..."

Denilmiştir.

Dolayısıyla, tüm bu hükümler birlikte değerlendirildiğinde; yükseköğretim kurumlarında normal örgün öğretimin bitimini takiben yapılan öğretimin ikinci öğretim olarak tanımlandığı, ikinci öğretimde görev alanlara yukarıda anılan Bakanlar Kurulu Kararı doğrultusunda ek ders ücretinin 1 (bir) kat fazlasıyla ödeneceği; diğer bir ifadeyle, 2 (iki) kat olarak

ödeneceği, ikinci öğretimin 17.00'den sonra başlaması durumunda ise ek ders ücretinin % 60 (yüzde altmış) zamlı ödeneceği; yine diğer bir ifadeyle, $1 \times 0,60 \times 2 = 3,2$ (üç virgül iki) kat olarak ödeneceği sonucu ortaya çıkmaktadır.

Özetle, mevzuatta ikinci öğretim ve gece öğretimi kavramları birbirinden farklı kavramlar olarak tanımlanmış olmakla beraber, öğretim elemanları, yukarıda belirtilen 3,2 (üç virgül iki) katlık ek ders ödemesine ikinci öğretim derslerinin ancak saat 17.00'den sora gece öğretiminde yapılması durumunda hak kazanabileceklerdir.

Söz konusu bu durum, 2011 yılı ilk 6 (altı) ayı gösterge rakamları doğrultusunda unvan bazındaki ders ücretleri üzerinden tablo halinde gösterilecek olursa;

Örgün Ders Saati Ücreti ve 17:00'den Önce/Sonra Yapılan 2. Öğretim Ders Saati Ücretleri (TL)

Unvanı Örgün Öğretim Ek Ders Saat Ücreti

(1 Kat)

17.00'den Önceki 2. Öğretim Ek Ders Saat Ücreti

(2 Kat)

17.00'den Sonraki 2. Öğretim Ek Ders Saat Ücreti

(3,2 Kat)

Profesör 18,59 37,18 59,49

Doçent 15,49 30,98 49,57

Yardımcı Doçent 12,39 24,78 39,65

Öğr. Gör.-Okutman 9,91 19,82 31,71

Şeklinde olacaktır.

Tabloda da görüleceği üzere ek ders ödemelerinde 1 (bir) kat, 2 (iki) kat ve 3,2 (üç virgül iki) kat üzerinden ek ders ödemesi uygulamaları mevcut olup, ilama konu yükseköğretim kurumunca yapılan 3 (üç) kat şeklinde uygulamanın hukuki bir temeli bulunmamaktadır.

Sonuç itibarıyla, saat 17.00'den önce yapılan ikinci öğretim dersleri için ödenecek ek ders ücreti normal örgün öğretim ek ders ücretinin 2 (iki) katı olup, 3 (üç) kat üzerinden ödeme yapılması mevzuat hükümleriyle bağdaşmadığından; sorumluların temyiz dilekçesindeki iddialarının reddedilerek 49 sayılı İlamın 33. maddesiyle verilen ... TL'nin tazminine ilişkin hükmün TASDİKİNE;

(Üye ...'nın; "Her ne kadar ilamda, ödeme emri belgelerine ekli ders programı cetvellerinde yazılan ders saatleri esas alınarak derslerin saat 17.00'den sonra yapıldığı kanaatiyle tazmin hükmü verilmişse de; bu durumu kanıtlayıcı herhangi bir tutanak, bilgi, belge vb. husus bulunmamaktadır. Kaldı ki, sorumluların dilekçelerinde iddia ettiği üzere, mekânın yetersiz oluşu gibi zorunlu şartlar nedeniyle öğrencilerin dönem kaybına uğramalarını engellemek amacıyla ikinci öğretim derslerinin bir kısmı da gündüz yapılmıştır. Dolayısıyla, fiilen ikinci öğretim dersi olarak yapılan söz konusu dersler için 3 kat üzerinden ek ödeme yapılması mevzuata aykırı değildir.

Bu itibarla, sorumluların iddialarının kabul edilerek tazmin hükmünün kaldırılması gerekir." şeklindeki ayrışık görüşüne karşı) oy çokluğuyla,

Karar verildiği 01.02.2017 tarih ve 42683 sayılı tutanakta yazılı olmakla işbu ilam tanzim kılındı.

